

Газета Університетського коледжу
Київського університету імені Бориса Грінченка

NOTA BENE

квітень-травень 2019

«NOTA BENE»
випуск № 4 (9)
квітень-травень 2019

ГОЛОВНА РЕДАКТОРКА	Дарина Кучережко
ДИЗАЙНЕРКА	Владислава Ільченко
АВТОРИ	Владислава Ільченко Вікторія Малюта Юлія Третиниченко Дар'я Троїцька Владислав Чус
ШЕФ-РЕДАКТОРКА	Тетяна Іванівна Ус

ЗАСНОВНИК І ВИДАВЕЦЬ:

Університетський коледж Київського університету імені Бориса Грінченка

Циклова комісія з видавничої справи, культури та української філології

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: просп. Гагаріна, 16

E-MAIL: notabene.kubg.edu.ua@gmail.com

Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати текст.

Висловлені авторами думки можуть не збігатися з позицією редакції.

При передруку посилання на «NOTA BENE» — обов'язкове!

Ми живемо на прекрасній зелено-блакитній планеті під назвою Земля, яка оберігає нас та дає нам усе потрібне для життя». Ці, на перший погляд, банальні слова просто мусять бути вашою вранішньою й вечірньою мантрою. Це речення має постійно вам нагадувати обмеженість більшості ресурсів планети та зниження їхньої якості. І поки астронавти ще не знайшли інші планети, придатні до життя, ми повинні, я навіть сказала б — ми МУСИМО берегти нашу рідну третю планету від глобального потепління. Бо це наш дім! Звичайно, легко йти за натовпом інших і говорити, що від однієї людини загальний стан речей не залежить. Але можна поглянути на цю ситуацію з іншого боку. Усім відомо, що звички мають заражальний ефект, не залежно від того, корисні вони чи шкідливі. Важлива лише одна, але досить суттєва вимога цією звичкою «зарядилося» більше 30 % населення. Саме задля такої «пропаганди» екологічного стилю життя — раціонального використання природних ресурсів, вдумливого вибору продуктів, а також повторного застосування різноманітних побутових речей — ми обрали тему квітнево-травневого номера «Екоосвіта». Редакція газети твердо переконана, що саме навчальні заклади виконують провідну роль у формуванні нового покоління екообізнаних раціональних людей, які здатні захистити рідну планету для своїх нащадків. Тому чому б нам не почати з Університетського коледжу? Ми щиро закликаємо кожного студента й викладача до всіх екоакцій, які проводяться й будуть проводитися у нашому рідному коледжі: збір макулатури, пластику й батарейок; волонтерське прибирання рідного міста та його околиць від сміття, благоустрій території коледжу — і це лише невеличкі справи, на які ви спроможні, однак тут потрібно завжди пам'ятати, що саме це стовідсотково зробить нашу країну, а то й увесь світ чистішими.

У цьому випуску

Невідомий Чорнобиль.....	с. 4
Екомода.....	с. 6
Еко_життя.....	с. 8
Чому важливо сортувати сміття.....	с. 10
ШОСЬ.....	с. 14
Ось так і пишу.....	с. 16

(Не)відомий Чорнобиль

Чорнобиль — місто-супутник Прип'яті, хоча й отримало сумнозвісну славу на весь світ лише після аварії 26 квітня 1986 року, має давню та насичену історію.

Назва міста походить від назви долини звичайного, який в Україні називали чорнобилем, через темний колір стебла. Перша згадка про Чорнобиль датується 1193 роком. Місто належало Київському князівству, згодом потрапило до рук Великого князівства Литовського. Коли Чорнобиль став частиною Речі Посполитої, його населення складало менш ніж півтори тисячі осіб. Навіть під час Визвольної війни під проводом Богдана Хмельницького містечко лишалося тихим та спокійним. Попри те, що тут певний час розташовувалися значні козацькі сили, бойових дій в самому місті чи його околицях не відбувалося.

З 1793 року місто від Польщі перейшло до Російської імперії.

Починаючи з другої половини XVIII століття і аж до початку 20-х років XX століття, Чорнобиль стає одним із центрів хасидизму в Україні. Чорнобильську хасидську династію було засновано рабином Менахемом-Нахумом Тверським. У 1898 році населення Чорнобиля становило 10 800 осіб, з яких 7 200 — євреї. Але у зв'язку з численними погромами, вчиненими промонархістськими шовіністичними угрупованнями (так звані «чорносотенці»), рід Тверського залишає місто. Також чорнобильська хасидська династія пережила Холокост. Сьогодні у багатьох країнах існує кілька хасидських дворів, які є прямими спадкоємцями й послідовниками династії. В Ізраїлі це громади «Чорнобиль», «Рахмастрівка», «Тольна».

Під час польсько-радянської війни, яка почалася 27 квітня 1920 року, під Чорнобилем відбулася найбільша річкова битва, під час якої польські війська взяли місто, яке тоді було найбільшим річковим портом на Прип'яті та базою Дніпровської флотилії радянських військ та яка становила загрозу для подальшого просування об'єднаних польсько-українських сил на Київ. Пінській флотилії вдалося завдати значних втрат

радянському флоту, попри чисельну та якісну перевагу ворога. Сухопутні ж сили, під командуванням майора Яворського, вибили з Чорнобиля 61-шу стрілецьку бригаду. Повторна окупація більшовиками відбулася вже під час контрнаступу Червоної армії влітку 1920 року. Ця битва згадана на Могилі невідомого солдата у Варшаві.

За радянської влади Чорнобиль з 1923 року став центром Чорнобильського району, офіційно отримав статус міста у 1941 році. Через невелике населення та доступ до води Міністерство енергетики СРСР обрало його як місце розташування атомної електростанції, будівництво якої розпочалося у 70-х роках XX століття. З цього починається нова історія Чорнобиля, більш відома...

Владислав Чус

ЕКОМОДА

Наш світ із кожним роком стає все більше eco-friendly, сучасні блогери в першу чергу звертають увагу на екологічність речей. Найпопулярніші бренди вигадують нові способи переробки матеріалів, зменшуючи використання електроенергії, води та хімічних речовин.

В Україні екомода розвивається повільніше, ніж у Європі, але українська молодь поступово популяризує екологічно чисті продукти. Цієї зими до нас дійшов головний тренд Європи — штучне хутро. Ukrainian Fashion Week 2019 був присвячений турботі про навколишнє середовище. Головним трендом UFW 2019 стала масова відмова дизайнерів від натуральної шкіри та хутра та заміна його на натуральні тканини. «В одязі використовуються матеріали з кропиви, конопель, льону, а вони, по-перше, приємні на дотик, а, по-друге, є екологічними. Тут також присутня турбота про природу», — говорить дизайнерка Лілія Микитяк, учасниця UFW 2019.

Тренд відмови від натурального хутра розпочали голлівудські зірки. Наприклад, Памела Андерсон завжди носила виключно штучні шуби. Так само відмовляється від виробів з натуральної шкіри супермодель Кейт Мосс. До

того ж, Кейт часто бере участь у компаніях проти вбивства тварин задля виробництва одягу. Також відмовилися від натуральної шкіри та хутра й такі світові бренди, як Gucci, Versace, Armani, Michael Kors, Jimmy Choo, Calvin Klein, Vivienne Westwood, Ralph Lauren. Натомість вони використовують екошкіру та штучне хутро, адже екошкіра зовсім не поступається справжній шкірі в якості. Виготовляють цей матеріал методом нанесення пористої поліуретанової плівки на тканинну основу. Плівка не виділяє токсичних сполук, що не завдає шкоди здоров'ю та підходить навіть для алергіків. Враховуючи такі особливості, матеріал повністю заслужив звання «екологічний». Він не лише «дихає», а ще й дуже еластичний, термостійкий та ззовні нічим не відрізняється від справжньої шкіри.

Екомода стосується не лише одягу, екологічність — це стиль життя. Все більшої популярності набувають екологічні продукти, засоби пересування та екологічна косметика. На полицях продуктових магазинів все частіше можна побачити позначку «Есо», такі продукти виробляються без так званих «ГМО», а також зберігаються у екологічній упаковці, що підлягає перероб-

ці і не засмічує навколишнє середовище. У теплі пори року багато українців надають перевагу велосипедам або пішим прогулянкам, що значно поліпшує не лише природні умови, але й фізичне здоров'я українців.

Що стосується косметичних засобів, то за останні декілька років стали популярні вироби ручної роботи. Така косметика, вироблена з натуральних продуктів, зазвичай гіпоалергенна та підходить усім.

А щонайважливіше, екологічна косметика НЕ ТЕСТУЄТЬСЯ НА ТВАРИНАХ. До таких брендів належать: LUSH, Yves rocher, Weleda, Hempt, Natura siberica, Naobay, Hello sailor soap, Planta, Zelena, Младна. Піклуйтеся про свій дім, будьте eco-friendly не тому, що це модно, а тому, що це береже нашу планету.

Владислава Ільченко

Фото: <https://www.bbc.com/ukrainian/features-47146768>
<http://dk-aprelevka.ru/moda/>

Еко_життя

Кожен із нас відчуває екологічні проблеми на собі: алергії, нестача сил, поганий імунітет. «Що я здатен зробити?» — крикне хтось у відповідь під час якоїсь лекції про забруднення планети, і ось моя маленька відповідь.

Коктейль ціною у життя

Невдовзі прийде літо. Час, коли більшість з нас буде купувати прохолодні напої та ніжитися на теплом пісочку. Та чи задумувалися ви, що одна така соломинка від соку чи коктейлю вартує комусь з наших братів менших життя? Згідно з даними американської громадської ініціативи One Less Straw, щороку в результаті проковтування шматків пластикового сміття у світі гине 100 тисяч морських тварин, а загальноєвропейське дослідження свідчить, що в усьому ЄС щорічно використовується 36 мільярдів пластикових соломинок. Та чи є альтернатива? Соломинки багаторазового використання. Вони зроблені з неіржавної сталі, придатні для очистки та при нагріванні не залишають елементів розпаду. Соломинки є різної форми, кольорів, цінової категорії, але об'єднує їх одне — екологічність.

Токсичний ранок

Щодня, поспішаючи до коледжу, ми забігаємо у будь-який ларьок або кав'ярню, щоб придбати там каву або чай. Та чи знаєте ви, що паперові стаканчики, до складу яких входить клей, технічно не піддаються переробці, тому що клейка речовина не може бути видалена під час перероблення паперу на волокнисту масу? Я впевнена, що ні, бо, зазвичай, про це мовчать. Та чи є альтернатива? Наголошуйте на тому, що будете пити в приміщенні або беріть свій посуд. Більшість барист з радістю продадуть напій у вашій чашці, а іноді і дадуть заохочення. Останнім часом у еко-френдлі закладах дають печиво чи тістечко тим покупцям, які прийшли зі своїм посудом і таким чином подбали про екологію. До речі, ціна за напій не вища, якщо ви будете пити у посуді кафе.

Припинимо нашестя «кульочків»

Приходячи з супермаркету, ми вивалюємо з великого пакету ще 150 менших пакетиків, які дуже рідко використовуються повторно. У багатьох українських джерелах наводиться термін їх розкладання — 100-200 років.

Фото: <https://www.instagram.com/careful.store/>
Вікторія Малюта

Деякі західні джерела вказують 500 або навіть 1000 років. Однак встановити точне число неможливо з тієї причини, що для вжитку пластикові пакети використовують лише близько 50 років, і тому вчені встановлюють термін розкладання лише експериментальним шляхом. Але навіть якщо вам захочеться використати його вдома повторно, будьте готові до того, що поліетилен добре плавиться при високих температурах, тому разом зі смачним піріжком ви будете споживати і їдкі речовини, що отруюють ваш організм.

та чи з якісної тканини вони зроблені. Більшість людей зараз вважають, що екологічну ситуацію у світі можуть змінити лише великі корпорації і що від простих людей нічого не залежить. Але насправді вклад кожного в забруднення планети величезний, і тому варто почати із себе, щоб змінити світ на краще. Ми самі відповідаємо за те, що станеться з нашою планетою, і людству, перш за все, варто змінити політику «після нас хоч потоп» на «я починаю з себе».

Вікторія Малюта

Та чи є альтернатива?

Мільйони років еволюції подарували авокадо та бананам можливість самостійно захистити себе, тому навіщо взагалі їх пакетувати? Не використовуйте поліетилен без необхідності. Але якщо товар пакувати потрібно, то що робити? Використовувати екомішечки. Вони мало коштують, багаторазові і витримують до двох кілограмів ваги. Їхнє існування недовговічне, а отже, допомагає зберегти планету від засмічення. А якщо вам необхідно щось більше за розміром, використовуйте плетені сумки з натуральних або штучних ниток (авоськи) або екосумки (так звані шопери) — це стильно, модно й довговічно, але слідкуйте за тим, яка фарба для них використовується

Чому важливо сортувати сміття?

Ви можете запитати: «Навіщо сортувати сміття?». Відповідь проста: щоб його стало менше. Замість утворення сміттєзвалищ, які забруднюють довкілля, ми можемо використовувати ресурси повторно. Це рішення є не лише екологічно вмотивованим, а й економічно доцільним. Переробка потребує менше енергозатрат на виробництво, зменшує видобуток корисних копалин і може бути досить прибутковим заняттям. Крім того, у більшості країн Європи сміття вже давно сортують, тому Україна має також підтримувати цю ініціативу.

Не завжди те, що здається непотребом, є ним. Щодня ми викидаємо на смітники тонни цінних ресурсів, навіть не здогадуючись, яку користь вони можуть принести. Органічні залишки стають чудовим добривом. Макулатуру переробляють на картон, газетний папір. З пластикових пляшок виготовляють синтепон. Кришечки перетворюють на

протези для бійців АТО. Алюмінієві банки переплавляють на велосипеди. З відпрацьованих шин добувають тепло. А скільки ідей можна вигадати самостійно! Як правильно сортувати? Насправді, дуже легко. Головне — дотримуватися основних правил:

- Збирайте та сортуйте лише чисту сировину. Для цього обов'язково промивайте тару від залишків їжі та жиру.
- Зберігайте різні типи сировини в окремих контейнерах.
- Ущільнюйте сміття, щоб воно займало якнайменше місця: пляшки та коробки стискайте, стаканчики зберігайте один в одному.
- Перевіряйте не лише маркування, а й перелік сировини, яку приймають у ваших пунктах збору.

У побуті у нас збирається декілька найпоширеніших видів відходів: пластик,

Фото: <https://greenfund.com.ua/category/pererobka-vidhodiv/>

Фото: <https://kredens.lviv.ua/smittyta/>

макулатура, органіка. Менше — скла, металообробку.

Пластик давно увійшов у наше життя. Залежно від методу обробки та властивостей розрізняють декілька видів пластику.

Поліетилентерефталат (PET). Легко здати на переробку, але пляшки пропускають повітря, напої можуть набувати сторонніх запахів. Тару не можна використовувати повторно — всередині швидко розмножуються бактерії.

Поліетилен високої щільності (HDPE). Має значне співвідношення міцності до густини, тому його використовують для виробництва пляшок для побутової хімії, кришечок, посуду, труб і т. п.

Полівінілхлорид (PVC). З нього виготовляють лінолеум, вінілові пластинки, штучну шкіру тощо. Під час нагрівання виділяє хлор, не можна використовувати з їжею. Вторинний переробці не підлягає.

Поліетилен низької щільності (LDPE). Поширений для виробництва ємностей, дозувальних пляшок, пакетів, стрейч-пакування. Упаковка для молока чи соків містить шар LDPE.

Поліпропілен (PP). Має високу міцність, низьку паро- й газопроникність, стійкий до багаторазових згинань.

Це один з найбезпечніших видів пластику, тому з нього виготовляють посуд, тару для їжі. Полістирол (PS). Твердий, пружний, гнучкий матеріал, який застосовують в електроніці, а також для виготовлення іграшок, упаковок для продуктів харчування тощо. Пінопласт, наприклад, теж є полістиролом.

Інші види пластику, поліуретани. Таке маркування інколи можна знайти на дитячих пляшечках, корпусах електроніки або кухонних губках.

Паперова продукція — усім відома ще з дитинства макулатура:

- книги;
- зошити;
- періодика (газети, журнали тощо);
- рекламна продукція;
- картон, зокрема коробки;
- паперові упаковки.

Кожен вид макулатури теж має своє маркування, але розділяють за видами вже на переробному заводі. Головне — відсортувати папір від іншої сировини.

Увага! Не є макулатурою:

- касові чеки (термопапір переробці не підлягає);
- туалетний папір і серветки;
- тетрапак і стаканчики — є шар пластику, тому їх переробляють окремо від іншої макулатури.

Фото: http://sklo.kiev.ua/?mid=11&action=news_detail&new_id=1539

До органічних відходів належать усі відходи природного походження. Швидко розкладаються, їх можна покласти на компост, є чудовим добривом:

- картопляне лушпиння;
- шкірка з фруктів: бананів, ківі та ін.;
- шкаралупка з насіння, горіхів;
- подрібнена шкаралупка з яєць;
- вичиння з м'яса та риби;
- залишки зіпсованих страв.

Також до компосту можна віднести туалетний папір і серветки — вони вже виготовлені з переробленої сировини, легко розкладаються і не загрожують навколишньому середовищу.

Будь-яку упаковку із залишками їжі на компост виносити не можна.

Скло у вигляді відходів є нетоксичним. Але воно може зберігатися на поверхні чи під землею понад 500 років. Ось чому варто переробляти:

- пляшки та банки;
- тару від ліків;
- флакони косметичних засобів;
- побутовий склобій.

Зверніть увагу, не все можна здавати, що здається склом:

- дзеркало;
 - кристаль та кераміка;
 - жаростійке та ударостійке скло.
- Важливо відділити пластикові або металеві деталі від скла, етикетку можна залишити. Пляшки від олії необхідно промити. Металобрухту у побуті зазвичай небагато. Вторинній переробці підлягають майже всі домашні відходи з металу, що дозволяє значно знизити витрати енергоресурсів та корисних копалин.

До таких відходів належать:

- алюмінієві банки з-під напоїв;
- жерстяні банки з-під консервів (чисті);
- металеві кришки від скляних банок;
- алюмінієва фольга;
- зіпсовані залізні деталі.

Алюміній можна переплавлювати необмежену кількість разів без зниження його якості. При цьому витрати енергії зменшуються на 95 %, ніж під час первинної його обробки. З металобрухту також переробляють мідь, олово, цинк, чавун і т. п. Увага! Небезпечно! Деякі види відходів не можна викидати до загального сміття тому, що вони несуть серйозну загрозу довкіллю.

До таких відходів належать:

- батарейки й акумулятори;
- ртутні термометри;
- залишки медикаментів;
- лампочки усіх видів, освітлювальні прилади, у т. ч. діодні стрічки і т. п.;
- ємності з будь-якими розчинниками, фарбами, клеєм тощо.

Ці ресурси варто здавати в окремі пункти прийому. Для батареек є контейнери у багатьох супермаркетах, а для збору термометрів, лампочок, акумуляторів встановлюють спеціальні помаранчеві бокси з відповідними позначками.

Що залишається у смітнику? Це ті речі, які поки що не піддаються вторинній переробці. Деякі з них можна здати на утилізацію за окремі кошти, а дещо поїде заповнювати сміттєзвалища нашої країни:

- засоби особистої гігієни, підгузки тощо;
- пакування без маркування;
- упаковки з-під соусів;
- відходи, що містять комбінований склад речовини, який неможливо розділити (скотч, клеєві етикетки і т. п.);
- інше сміття, яке важко класифікувати.

Як зменшити кількість сміття у своєму житті? Роздільний збір відходів приносить користь, моральне задоволення, інколи гроші. Проте це вимагає певних зусиль, особливо, коли тільки починаєш. Ось чому важливо не лише вміти сортувати сміття, а й знати, як зменшити його кількість.

Порада перша — найголовніша: завжди думайте, коли щось купуєте. Ви маєте дати собі відповіді на питання: «Чи дійсно ця річ для мене важлива?», «Можливо, у мене вдома вона вже є?», «Чи не можу я позичити її у друзів?» і т. п. Це допоможе визначити рівень необхідності продукту, заощадити кошти та зберегти довкілля.

Якщо річ дійсно потрібна, необов'язково купувати нову — завжди знайдуться люди, які вже нею не користуються і готові продати за нижчу ціну. Важливо звертати увагу на матеріали упаковки та відповідне маркування. Намагайтеся купити товар з мінімальною кількістю пакуванням надавайте перевагу природній тарі замість штучної, за можливості обирайте багаторазові ємності. Тобто папір і скло краще, ніж пластик,

а харчовий контейнер краще за плівкову упаковку. І обов'язково уникайте товарів без маркування!

Корисний лайфхак: ходіть за покупками зі своєю тарою. Замість великих пакетів використовуйте шопери (також відомі як шанька, торба), а одноразові замініть на тканинні мішечки.

Ще одна не менш корисна порада: давайте нове життя старим речам. Це правило можна застосовувати фактично до будь-чого: скисло молоко — спечіть кекси; шкода викидати красиву коробку — зробіть з неї скарбничку; розтягнувся улюблений светр — зв'яжіть шкарпетки. Також можна продати або віддати за дарма все, чим не користуєтесь. Все, що вас обмежує — лише ваша уява.

І головне, пам'ятайте правило трьох П: «Постійно зменшуй, повторно використовуй, переробляй»!

Дар'я Троїцька

#[ШЧО]

До потопу (2016)

Що станеться з нашою планетою через декілька років? Чи можемо ми зарадити цим змінам? Чим зможемо допомогти? У цьому фільмі Леонардо Ді Капріо як посол миру ООН відправляється у подорож світом, аби знайти відповіді на ці питання.

Танення льодовиків зі швидкістю світла, зміна клімату, вимирання тварин — це те, що відбувається зараз. Багато людей думають, що вони не доживуть до занепаду Землі, тому нехтують нею.

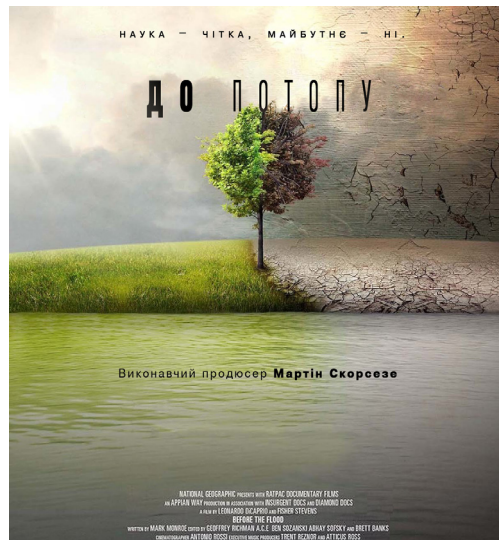
Реальна ціна моди (2015)

Фільм про вплив модної індустрії на світ та екологію. Одні люди женуться за модою та скуповують тонни відносно дешевого, але непотрібного одягу. Інші, з країн третього світу, його виробляють та живуть у цілковитій бідності. Чим дешевший цінник на футболці, тим гірший вплив вона наносить екології. Навіть якщо ми віддаємо старі речі на благодійність, то лише маленький відсоток потрапляє до споживачів. Все інше опиняється на смітниках. Фільм дає змогу задуматися над тим, скільки ж нам насправді потрібно.

Воллі (2008)

Для тих, хто не любить документальні фільми, ми радимо переглянути цей мультфільм. Коли я вперше його подивилася у 10 років, то думала, що це якась фантастика. У моїй голові не вкладалося, що людство стане таким і вб`є все живе. Але зараз кадри з мультфільму можна легко поєднати з реальністю. Всім нам потрібно бути трохи Воллі: прибирати за собою на прогулянках, купувати менше пластику, казати «ні, пакет не потрібен» і складати продукти в екосумку. Просто пам'ятайте: життя планети залежить тільки від нас.

Юлія Третиниченко

Ось так і пишу...

Після смерті ми станемо деревами
і будемо створювати тінь для тих, хто прагне
захисту
співати древніх пісень
ловити птахів у кишені своїх стовбурів
і годувати зайців корою

після смерті ми станемо водою
солоню для щасливих, щоб навчити їх
цінувати
прісною для печальних, які
питимуть багато
щоб поновити резерви своїх сліз

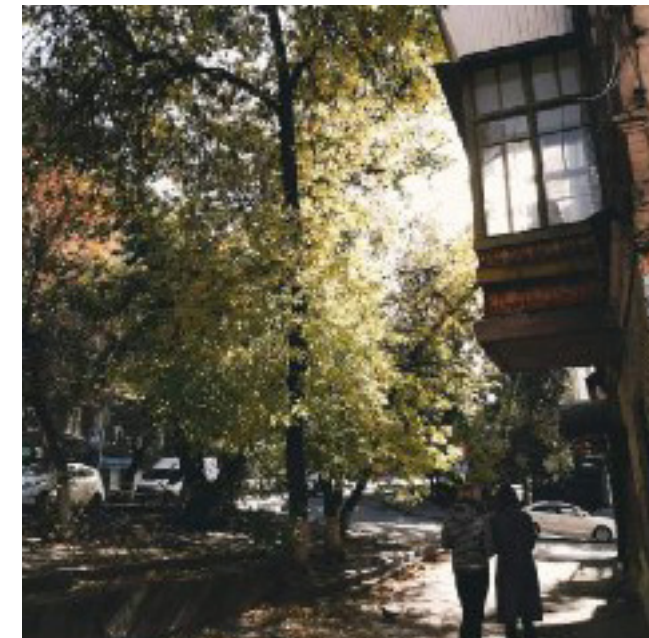
після смерті ми станемо небом
і розлінемося над землею своєю блакиттю
розсипемося сірістю хмар
бо бог теж плаче коли ти ховаєшся
назбираємо блиск зір і дозволимо їм
розчинитися
як таблеткам
у своєму небесному животі

після смерті ми станемо вогнем
щоб зігріти живих
і спалити мертвих

після смерті ми станемо життям

після смерті забудемо, що було до
розмови з деревами
вмивання водою
опалення вогнем
споглядання неба
після смерті ми згадаємо як говорити без
слів
тому поки живі
— живемо

pivden'

Головне, пам'ятай, що у тебе під ребрами.
бамбук, що горло нищить стеблами
хвоя, що колить легені голками
ти ледве дихаєш, ну а толку то

десь в серці просто на білих ліліях
темні боги перечитують Біблію
сонні фіалки кружляють колами
милі ув'язнені, хоч і дияволами.

папороть сумом печінку душить
навіть три пива цей біль не заглушать
труїться кров тютюном дешевим
він обплітає нерви рожеві.

не забувай, що у тебе під ребрами
там може і не картини Рембранта
але душі, що живе за листям цим
на вірш Маяковського точно вистачить.

pivden'

Редакція «Nota Bene» відкрита до співпраці з викладачами та студентами.
Якщо Вам є що розказати, чим поділитися, то ми з радістю допоможемо.
Чекаємо на ваші листи: notabene.kubg.edu.ua@gmail.com